CRB
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
Conseil Central de l'Economie
CCE

frdo
cfdd

VERBRUIK
Commission consultative spéciale
Bijzondere raadgevende commissie
CONSOMMATION

Advies
Begassingen en ontgassingen

Brussel
15/02/2022

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) werd opgericht door de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en wordt nu beheerd door het boek XIII "Overleg" van het Wetboek van economisch recht.

De opdrachten van de CRB-koepel:

- via de organisaties die de arbeidswereld en het bedrijfsleven vertegenwoordigen een sociale consensus bewerkstelligen over de werking van de economie en de sociaal-economische problemen en ook over de doelstellingen en de belangrijkste principes met als doel het sociaal-economische beleid in een door de sociale partners gewenste richting te sturen;
- via het initiatiefrecht van de CRB de aandacht van de overheden en van de beleidsbepalers vestigen op de problemen die zich voordoen op sociaal-economisch gebied, met als doel die op de agenda van de overheid te plaatsen;
- via adviesaanvragen over wetsontwerpen de interactie vergemakkelijken tussen de overheden en de beleidsbepalers en de samenleving met betrekking tot de toegepaste sociaal-economische beleidslijnen.

Blijde Inkomstlaan 17-21, 1040 Brussel | +32 2 233 88 11 | info@ccecrb.fgov.be | www.ccecrb.fgov.be
Contactpersoon: Andy Assez | 02 233 88 42 | anas@ccecrb.fgov.be

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) werd opgericht door de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.

Het is zijn opdracht:

- om adviezen uit te brengen over de maatregelen betreffende het federale en Europese beleid inzake duurzame ontwikkeling die door de federale overheid worden genomen of gepland, meer bepaald ter uitvoering van de internationale verbintenissen van België;
- om een discussieforum te zijn over duurzame ontwikkeling;
- om wetenschappelijke studies voor te stellen in de domeinen die betrekking hebben op duurzame ontwikkeling;
- om de actieve medewerking van de openbare en private instellingen en ook van de burgers te verkrijgen om die doelstellingen te verwezenlijken.

Kruidtuinlaan 50/70, 1000 Brussel | +32 2 743 31 50 | mail@frdo-cfdd.be | www.cfdd.be
Contactpersoon: Alexis Dall'Asta | 02/743 31 56 | alexis.dallasta@cfdd.be

Bijzondere raadgevende commissie Verbruik

De bijzondere raadgevende commissie (brc) Verbruik werd op 1 januari 2018 opgericht binnen de koepel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) door het koninklijk besluit van 13 december 2017. De brc Verbruik neemt de taken van de Raad voor het Verbruik over en heeft bijgevolg als belangrijkste opdracht adviezen uit te brengen over problemen die de consumptie van producten en het gebruik van diensten aanbelangen, en over problemen die voor de consumenten van belang zijn. De brc Verbruik is de centrale adviesstructuur voor alle problemen inzake consumptie en bescherming van de consument.

De brc Verbruik is eveneens een plaats van dialoog en overleg waar consumentenvertegenwoordigers en professionele vertegenwoordigers informatie uitwisselen, standpunten kenbaar maken en compromissen vinden. Het is een bevoorrecht instrument voor de beleidsondersteuning.

Blijde Inkomstlaan 17-21, 1040 Brussel | +32 2 233 88 11 | info@ccecrb.fgov.be | www.ccecrb.fgov.be
Contactpersoon: Andy Assez | 02 233 88 42 | anas@ccecrb.fgov.be

Draagwijdte van de aanvraag

Indiening

Op 4 november 2021 heeft mevrouw Zakia Khattabi, Minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal, aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB), de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO), de bijzondere raadgevende commissie Verbruik (brc Verbruik) en de Nationale Arbeidsraad een adviesvraag gericht betreffende een ontwerp van koninklijk besluit houdende reglementering van de begassingen en de ontgassingen. Het advies van deze adviesorganen wordt gevraagd conform artikel 19, §1, eerste lid, van de wet van 21 december 1998 betreffende productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers. De uiterlijke indieningsdatum van het advies is 1 januari 2022.

Overwogen reglementaire wijzigingen

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de adviesorganen wordt voorgelegd, beoogt het bestaande koninklijk besluit van 14 januari 1992 houdende reglementering van begassingen[1] te vervangen omdat de begassingsreglementering dient te worden aangepast aan de meest recente stand van de wetgeving op vlak van biociden en gewasbeschermingsmiddelen en op vlak van het welzijn op het werk.

Zo bepaalt artikel 1 van het koninklijk besluit van 14 januari 1992 bij name de werkzame stoffen waarmee begast mag worden. Veel van deze stoffen zijn ondertussen verboden, zoals methylbromide. Daarom bepaalt het ontwerp van kb dat begassingen en ontgassingen enkel mogen worden uitgevoerd met biociden en gewasbeschermingsmiddelen die overeenkomstig de bepalingen van de geldende wetgeving zijn toegelaten (artikel 3 van het ontwerp van kb).

Er wordt voortaan ook bepaald dat begassingen en ontgassingen enkel mogen worden uitgevoerd door een begassingsleider die houder is van een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik voor de betreffende werkzame stof', overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen[2], voor zover het gaat om een begassing door middel van een gewasbeschermingsmiddel, of door een begassingsleider die geregistreerd gebruiker is die voldoet aan de voorwaarden opgelegd door artikel 48 van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en gebruiken van biociden[3], voor zover het gaat om een begassing door middel van biocide (artikelen 1, 15°, en 4 van het ontwerp van kb). De oude benaming 'speciaal erkende gebruiker' van het koninklijk besluit van 22 mei 2003 bestaat immers niet meer.

Elke begassing of ontgassing dient door de begassingsleider te worden ingevoerd in de reeds bestaande databank inzake begassingen, waarvan de link nu ook wordt opgenomen in het besluit (artikel 5 van het ontwerp van kb).

De algemene beveiligingsmaatregelen voor en tijdens de begassing blijven grotendeels ongewijzigd (artikelen 6 tot 17 van het ontwerp van kb). Wel worden alle bepalingen inzake de bescherming van werknemers van het koninklijk besluit van 1992 aangepast aan de meest recente stand van de wetgeving op het vlak van welzijn op het werk (artikelen 18 tot 31 van het ontwerp van kb).

---

[1] Koninklijk besluit van 14 januari 1992 houdende reglementering van begassingen.
[2] Koninklijk besluit van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen.
[3] Koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en gebruiken van biociden.

De bijzondere bepalingen voor bepaalde begassingen en afwijkingen op de algemene bepalingen ondergaan weinig of geen aanpassingen. Door het verbod op gebruik van methylbromide worden bepalingen inzake grondontsmetting in de landbouw wel grond aangepast (artikelen 52 en volgende van het ontwerp van kb). Voorts worden ook een aantal nieuwe bepalingen opgenomen inzake klampbegassingen (artikel 55 van het ontwerp van kb) en ontgassingen (artikel 57 van het ontwerp van kb).

Hoorzittingen

Naar aanleiding van deze adviesvraag zijn de bevoegde leden van de drie voornoemde adviesorganen op 29 november 2021 virtueel bijeengekomen voor een uiteenzetting door de dames Marjan Schauwers (FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg) en Estelle Vercouter (Beleidscel van de minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal) en de heren Dion Damman, Helmut De Vos (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu). Een bijkomende vergadering vond plaats op 25 januari 2022.

Werkzaamheden in de subcommissie en plenaire zitting

Er werd overeengekomen dat de secretariaten een ontwerpadvies zouden opstellen. Dit ontwerpadvies werd voorgelegd aan de plenaire vergadering van de CRB (goedgekeurd op 9 februari 2022), via elektronische weg aan de plenaire vergadering van de brc Verbruik (goedgekeurd op 9 februari 2022) en via elektronische weg aan de algemene vergadering van de FRDO (goedgekeurd op 15 februari 2022).

Advies

1. Algemene opmerkingen

[1] De adviesorganen stellen vast dat het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit vooral geschreven lijkt te zijn vanuit wat wordt verstaan onder "ontsmetting van ruimtes" (e.g. graansilo's, containers, …) met een aparte cluster rond "grondontsmetting". Hoewel enkele bepalingen in de praktijk niet van toepassing zijn op grondontsmetting, blijkt dit onvoldoende duidelijk uit het ontwerp van koninklijk besluit. Omwille van de rechtszekerheid en om mogelijke verwarring bij de interpretatie van de inhoud van dit koninklijk besluit te vermijden, ook wat betreft de controle, wensen de adviesorganen bijgevolg dat duidelijk wordt aangegeven welke artikelen en begrippen van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit op ruimteontsmetting, dan wel op grondontsmetting van toepassing zijn en onder welke instelling de controlebevoegdheid ressorteert.

[2] Verder willen de adviesorganen vermijden dat er overlapping in regelgeving ontstaat en verwijzen ze naar de bestaande federale en regionale regelgevingen rond o.a. de fytolicentie[4] en Integrated Pest Management (IPM)[5] en de bijkomende vereisten die de toelatingsaktes opleggen voor individuele middelen.

[4] Koninklijk besluit van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen.
[5] Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden.

2. Specifieke opmerkingen

2.1 Definities en toepassingsgebied

[3] De adviesorganen merken, met betrekking tot de definitie van 'grenswaarde' in artikel 1, 18° van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit, op dat er voor bepaalde grondontsmettingsmiddelen, zoals metam/dazomet (MITC), geen grenswaarden bestaan. Voor begassingsmiddelen, zoals fosfine, sulfurylfluoride, is dit dan weer wel het geval. Men acht het noodzakelijk dat - ook al zijn de grenswaarden niet bepaald – er toch een procedure wordt gevolgd om de blootstellingsrisico's zo laag mogelijk te houden, conform de Codex Welzijn op het Werk.

[4] Artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt verder dat de toelatingsakte van deze gewasbeschermingsmiddelen of biociden vermeldt dat de bepalingen van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit van toepassing zijn. De lijst van de voor het uitvoeren van begassingen toegelaten producten, wordt gepubliceerd op de website van het Directoraat-generaal van de FOD Volksgezondheid dat de toelating verleend heeft. De adviesorganen wijzen er bovendien op dat de lijst van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen ook op Fytoweb[6] terug te vinden is en de lijst van toegelaten biociden op www.biocide.be. Zij achten het wenselijk dat dit in het ontwerp van koninklijk besluit wordt verduidelijkt.

[5] De adviesorganen benadrukken de noodzaak om mogelijks direct of indirect betrokken stakeholders voldoende op voorhand in kennis te stellen van en te betrekken bij de modaliteiten van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit en om potentiële gebruikers van begassingsmiddelen in kennis te stellen dat het gebruik van deze producten de naleving vereist van de specifieke bepalingen uit het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit. Bovendien dient de lijst van de voor het uitvoeren van begassingen toegelaten producten op een eenvoudige manier te consulteren zijn op de website van de FOD Volksgezondheid en voldoende vaak te worden bijgewerkt. De adviesorganen menen dat voor de betrokken gewasbeschermingsmiddelen de informatie gemakkelijk is op te stellen, aangezien een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) vereist is om de toegang tot dit product te krijgen.

2.2 Algemene bepalingen

2.2.1 Voorwaarden voor de uitvoering van begassingen en ontgassingen

[6] De adviesorganen stellen voor dat de betrokken administraties grondig nakijken welke fytolicenties juist noodzakelijk zijn in welke situaties. Voor de vereiste fytolicenties van de begassingshelper in het kader van grondontsmetting (t.w. voor het voorbereiden van de bodemontsmetting en het leggen van een gasdichte folie, voor de bodemontsmetting in se en voor het verwijderen van de gasdichte folie) kan bijvoorbeeld worden voorgesteld dat de begassingshelper over een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps), over een fytolicentie 'Assistent professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen' (P/1) of over een fytolicentie 'Professioneel gebruiker' (P2) dient te beschikken, zij het dan wel onder supervisie van een persoon die een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) heeft behaald. De adviesorganen achten het uit veiligheidsoverwegingen ten zeerste aanbevolen dat bij de ontstemming twee personen aanwezig zijn die over een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) beschikken. Indien dit om redenen van praktische aard moeilijk haalbaar zou zijn, achten de adviesorganen het absoluut noodzakelijk om in de werkinstructies, die krachtens artikel 4, §4 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit moeten opgesteld worden alvorens tot een begassing of ontgassing over te gaan, een duidelijke

[6] https://fytoweb.be/nl/fytolicentie/fytolicentie-ps.

noodprocedure op te nemen die men moet volgen indien iemand (vb. de begassingsleider met fytolicentie Ps) het bewustzijn zou verliezen.

[7] De adviesorganen zijn van mening dat het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit zowel op gezondheidsrisico's als op andere welzijnsrisico's betrekking heeft. Zij achten het bijgevolg wenselijk om in artikel 3, § 3, 2e lid de term *'de preventieadviseur-arbeidsarts' te* vervangen door *'de bevoegde preventieadviseurs'*, waarbij men verwijst naar de preventieadviseur van de interne dienst, de arbeidsarts en eventueel de arbeidshygiënist.

[8] Verder wordt in artikel 4, § 3 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaald dat *'in de risicoanalyse wordt nagegaan of het mogelijk is om het gewenste eindresultaat te bereiken met een minder gevaarlijke of minder milieubelastende methode dan begassing…'.* De adviesorganen merken op dat er mogelijk verwarring kan ontstaan tussen de risicoanalyse met betrekking tot de keuze van het middel of de techniek gebruikt voor de begassing of ontgassing, enerzijds, en de (feitelijke) risicoanalyse wat de toepassing van de begassing of ontgassing betreft, anderzijds. Dit onderscheid moet duidelijker naar voor komen in artikel 4, §3. Eerstgenoemde risicoanalyse dient te worden gemaakt vóór de beslissing om over te gaan tot grondontsmetting. Deze beslissing kan enkel genomen worden indien er geen andere oplossing is die voldoet aan de principes van geïntegreerde gewasbescherming (IPM) en duurzame landbouw. De adviesorganen verwijzen in dit kader naar de regionale wetgeving rond geïntegreerde gewasbescherming (IPM). Voor laatstgenoemde risicoanalyse verwijst men naar de principes beschreven in titel 2 algemene beginselen betreffende het welzijnsbeleid van boek I van de Codex over het welzijn op het werk.

[9] Artikel 4, §4 bepaalt dat er schriftelijke werkinstructies moeten worden opgesteld, alvorens tot een begassing of een ontgassing over te gaan. Wanneer de begassing of ontgassing steeds op dezelfde wijze verloopt en in dezelfde situatie, kunnen hiervoor steeds dezelfde instructies worden gebruikt die standaard zijn opgesteld. Om administratieve overlast te vermijden, met name voor telers die slechts af en toe een toepassing doen, achten de adviesorganen het aangewezen dat vanuit de sector standaarddocumenten worden opgesteld. Deze standaarddocumenten moeten, indien nodig aangepast worden aan de specifieke, afwijkende situatie op het terrein.

[10] Artikel 5, § 1 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat de databank tenminste 48 uur voor het inbrengen van het begassingsmiddel moet worden ingevuld. De in de databank ingegeven datum en uur van de begassing of van de ontgassing moeten overeenstemmen met het daadwerkelijk uitvoeren van de begassing of van de ontgassing. De adviesorganen merken op deze bepaling in de praktijk tot moeilijkheden zou kunnen leiden, in het bijzonder voor buitenteelten waar het weer een belangrijke rol speelt, aangezien bij ongunstige weersomstandigheden een grondontsmetting soms uitgesteld dient te worden. Bovendien kunnen andere factoren – zoals zieke werknemers – eveneens de agenda voor begassing en ontgassing beïnvloeden. De adviesorganen vragen dat er, in overleg met de actoren op het terrein, naar een praktische en werkbare procedure wordt gezocht die een efficiënte controle toelaat.

2.2.2 Algemene beveiligingsmaatregelen voor en tijdens de begassing en bepalingen omtrent het vrijgeven van de ruimte

[11] De adviesorganen lezen in artikel 7, tweede lid van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit het volgende: '*Er worden nooit twee verschillende begassingsmiddelen tegelijkertijd ingebracht.'* Zij wensen dat hieraan wordt toegevoegd dat in geval van grondontsmetting dit enkel verboden is wanneer er sprake is van overlappende toepassingen, waarbij twee verschillende begassingsmiddelen op hetzelfde stuk grond worden toegepast.

[12] Het zou bijvoorbeeld wel mogelijk moeten zijn om een groot perceel met metam te ontsmetten, terwijl een klein zaaibed dat zich naast het grote perceel bevindt, met dazomet wordt ontsmet, omdat dit de meest efficiënte toepassing is. Men verwijst in dat kader naar de regelgeving 'Integrated Pest Management (IPM)'.

[13] Verder merken de adviesorganen op dat artikel 8, § 1 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit niet op grondontsmetting van toepassing is. Zij verwijzen in dit kader naar artikel 53 § 1 van het ontwerp van koninklijk besluit. De adviesorganen wensen dat deze bepaling verduidelijkt wordt en zijn geen voorstander van deze uitzondering. Zij achten het raadzaam dat ook voor grondontsmetting in het kader van binnenteelt, de procedure van artikel 8 § 1 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wordt toegepast, zolang het 'Totally Impermeable Films Plastic' (TIF Plastic) niet in haar geheel is aangebracht. Nadat het TIF plastic volledig is aangebracht en de werkzaamheden zijn afgerond, dienen de aanpalende ruimten te worden verlucht, alvorens ze kunnen worden vrijgegeven. De adviesorganen verwijzen in dit kader ook naar artikel 9 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit. Wat grondontsmetting in het kader van buitenteelt betreft, daarentegen, volstaat het dat rekening wordt gehouden met de bufferzones tot woningen en werkplaatsen die in de toelatingsakten van de verschillende producten worden beschreven.

[14] Artikel 9 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat *'voor het inbrengen van het begassingsmiddel de begassingsleider er zich van vergewist dat de afdichting van de te begassen ruimte voldoende is.'* De adviesorganen stellen voor deze bepaling te wijzigen naar *'voor het inbrengen van het begassingsmiddel de begassingsleider er zich van vergewist dat de afdichting van de te begassen ruimte of oppervlakte voldoende is.'*

[15] Artikel 10 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat *'aan de toegangen van de te begassen ruimte, alsook aan de toegangen van elke aanpalende ruimte of elke ruimte waarin het gas zou kunnen indringen, de begassingsleider vóór het inbrengen van het begassingsmiddel waarschuwingsborden moet aanbrengen.'* De adviesorganen verwijzen voor grondontsmettingen naar de toelatingsakten van de verschillende producten, waar reeds het plaatsen van waarschuwingsborden is voorzien, zij het zonder de contactgegevens van de begassingsleider, die in artikel 10, 3de alinea, 2° en 3° worden opgelegd. De adviesorganen wijzen ook voor grondontsmettingen op de toegevoegde waarde van deze contactgegevens. De adviesorganen achten het verder wel aangewezen dat er ook effectief controle kan worden uitgevoerd op het naleven van deze bepalingen in de toelatingsakten, en dat, waar nodig, de bepalingen in de toelatingsakten geïnterpreteerd kunnen worden, rekening houdend met de specifieke omstandigheden waarin de begassing plaatsvindt.

[16] Met betrekking tot artikel 10, 1° van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit achten de adviesorganen het aangewezen dat in dit artikel wordt vermeld dat de waarschuwingsborden met het opschrift 'GIFTIG GAS – VERBODEN TOEGANG – LEVENSGEVAAR' voor alle aanwezige personen begrijpelijk moeten zijn en dat in dit opzicht ook andere talen, waaronder Engels, kunnen worden gehanteerd. De geldende taalwetgeving dient uiteraard tevens gerespecteerd te worden. Volgens de adviesorganen geldt dit opschrift wel enkel voor serres.

[17] Artikel 11, § 1 bepaalt het volgende: *'Na het inbrengen van het begassingsmiddel sluit de begassingsleider de ruimte waar de begassing plaatsvindt af tot aan het vrijgeven van de begaste ruimte zodanig dat ze niet betreden kan worden.'* De adviesorganen achten deze procedure voor een landbouwbedrijf niet praktisch. Zij zijn van mening dat – wanneer dit echt noodzakelijk is - de mogelijkheid om een begaste ruimte te betreden zou moeten bestaan, indien uitdrukkelijk aan de voorwaarden is voldaan (t.w. De begaste ruimte dient door één persoon – houder van een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) - te worden betreden, terwijl een andere persoon - eveneens houder van een fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) – zich buiten de begaste ruimte bevindt om in te grijpen indien een probleem zich voordoet.

Hierbij dienen – indien het om werknemers gaat - steeds de veiligheidsmaatregelen beschreven in de Codex over het welzijn op het werk te worden nageleefd.).

2.2.3 Sanitaire voorzieningen

[18] De adviesorganen merken op dat de bepalingen inzake sanitaire voorzieningen die ter beschikking moeten zijn van begassingsleider en begassingshelper(s), zoals bepaald in artikel 20, §4, in de praktijk moeilijk haalbaar en niet altijd realistisch zijn voor grondontsmetting, zeker niet voor veldtoepassingen. In artikel 20, §3, wordt echter bepaald dat wanneer een begassing of een ontgassing wordt uitgevoerd op verplaatsing, de sanitaire voorzieningen verplaatsbaar mogen zijn of ter beschikking gesteld worden in onderling overleg met de opdrachtgever of de uitbater van het terrein van de begassing of van de ontgassing. Overeenkomstig §3 dient §4 dan ook bij controles met de nodige flexibiliteit geïnterpreteerd te worden in geval van veldtoepassingen. De adviesorganen wijzen echter op het belang van de beschikbaarheid van water ter plaatse (vb. een vat water), aangezien de beschikbaarheid van water niet enkel voor sanitair gebruik, maar ook voor de veiligheid noodzakelijk is.

2.2.4 Eerste hulp bij vergiftigingen en ongevallen

[19] Verder bepaalt artikel 23, § 2 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit het volgende: *'De schriftelijke instructies voor de eerste hulp bij vergiftigingen of ongevallen met het gebruikte begassingsmiddel worden opgesteld in overleg met de preventieadviseur-arbeidsarts van de werkgever of, in het geval van de zelfstandigen, met een arts die kennis heeft van de toxicologie van begassingsmiddelen.'* De adviesorganen merken op dat deze schriftelijke instructies voor grondontsmetting kunnen worden opgesteld door de toelatingshouders, eventueel in samenspraak met de FOD Volksgezondheid. Zij wijzen erop dat deze instructies reeds bestaan[7] en kunnen worden toegepast.

[20] In artikel 23, § 3 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wordt beschreven dat *'de instructies wanneer het noodzakelijk is en ten minste één maal per jaar bij wijze van oefening worden uitgevoerd'*. De adviesorganen merken op dat er bij de interpretatie van deze bepaling voldoende rekening dient te worden gehouden met situaties, waar de grondontsmetting slechts sporadisch (vb. één keer alle drie jaar) gebeurt.

2.2.5 Maatregelen bij noodsituaties en in geval van ernstig en onmiddellijk gevaar

[21] Artikel 32, §2, 3e lid van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt het volgende: *'Indien begassingen worden uitgevoerd op het terrein van een opdrachtgever, is voor de opmaak van het intern noodplan een samenwerking noodzakelijk tussen de uitvoerder van de begassing, de opdrachtgever en eventuele andere betrokken partijen.'* De adviesorganen stellen voor dat in deze bepaling wordt verduidelijkt dat dergelijk noodplan deel uitmaakt van het begassingsplan.

[22] Verder stelt artikel 32, §3, 3e lid van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit dat *'de noodprocedures wanneer het noodzakelijk is en tenminste één maal per jaar bij wijze van oefening worden uitgevoerd.'* De adviesorganen merken op dat er bij de interpretatie van deze bepaling voldoende rekening dient te worden gehouden met situaties, waar de grondontsmetting slechts sporadisch (vb. één keer alle drie jaar) gebeurt.

[7] Zie bijlage met de voorbeelden van de jaarlijkse fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) opleidingsdocumenten.

2.3 Bijzondere bepalingen voor bepaalde begassingen en afwijkingen op de algemene bepalingen.

[23] Artikel 33, § 3, van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat *'onverminderd de gewestelijke bepalingen inzake de bescherming van het leefmilieu, de afgevoerde gassen minstens 1 meter boven de nok van een zadeldak of 5 meter boven een vlak dak worden geloosd, maar steeds minstens 10 meter boven het aardoppervlak.'* De adviesorganen achten het echter wenselijk dat in het ontwerp van koninklijk besluit wordt opgenomen dat ook met de horizontale afstand tot andere lokalen of gebouwen moet worden rekening gehouden.

[24] Wat artikel 37, § 1, van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit betreft, stellen de adviesorganen zich de vraag of 50 cm tussen de laadeenheden wel voldoende is om zich op een veilige manier vrij te bewegen. Zij zijn immers van mening dat een vlotte, veilige en ergonomische controle van de gasdichtheid langs alle zijden een grotere afstand dan 50 cm tussen de laadeenheden vereist.

[25] Artikel 52 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt het volgende: *'Voor grondontsmetting in de landbouw kan de toelatingsakte van het begassingsmiddel nadere voorwaarden opleggen voor alle aspecten van de begassing en de ontgassing, en zijn de artikelen 14 en 15 niet van toepassing indien dit zo voorzien is in de toelatingsakte van het begassingsmiddel.'* De adviesorganen stellen zich de vraag hoe dit concreet vorm zal krijgen en wensen hieromtrent verduidelijking.

[26] De adviesorganen merken op dat het Hoofdstuk IV 'Ontgassingen' van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit enkel betrekking heeft op de situatie waarbij er van een begassing van de laadeenheid sprake is. Zij achten het raadzaam om in het ontwerp van koninklijk besluit een minimale procedure op te nemen in geval de informatie omtrent de laadeenheden niet gekend is en er twijfel bestaat of de container al dan niet gassen bevat.

[27] Onder de titel 'Toegang tot de begassingszone' in bijlage 1 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wordt na het tweede opsommingsteken het volgende bepaald: *'De bestuurder van het voertuig voor de verplaatsing van laadeenheden (bvb. een reachstacker, ...). De bestuurder van het voertuig moet met gesloten ramen en deuren in de begassingszone bewegen mits is aangetoond dat er geen giftig gas kan indringen in de bestuurderscabine. Gedurende de begassing of ontgassing mag er met de reachstacker geen enkele handeling uitgevoerd worden met laadeenheden. De reachstacker mag niet bewegen in de begassingszone wanneer de begassingsleider en/of de begassingshelper aan het werk zijn.'*

[28] De adviesorganen stellen voor dat bovenstaande alinea in bijlage 1 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wordt geschrapt, zoals tevens door de vertegenwoordigers van de beleidscel en de bevoegde federale overheidsdiensten werd voorgesteld.

[29] De adviesorganen zijn van mening dat het begassingsplan zoals nu voorzien in bijlage 2 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit, vooral op ruimteontsmettingen betrekking heeft. Gelet op de verschillen die er zijn met betrekking tot grondontsmettingen (vb. meetstrategie) achten de adviesorganen het aangewezen om het begassingsplan in bijlage 2 aldus op te stellen dat er een mogelijkheid is om inzake grondontsmettingen aan te geven dat bepaalde gegevens niet relevant zijn. De adviesorganen menen dat hier een rol is weggelegd voor de betrokken sector om in een duidelijke template te voorzien voor de telers.

[30] Verder stellen de adviesorganen vast dat de preventiemaatregelen standaard in de akte en in het opleidingsdocument fytolicentie 'Specifiek professioneel gebruik' (Ps) zijn beschreven, waardoor ze menen dat het volstaat om deze standaard preventiemaatregelen in het begassingsplan over te nemen, aangevuld met de specifieke aspecten gelinkt aan de toepassing zelf (t.w. locatie, perceelgrootte, afstand tot bewoning). .

[31] Tot slot wordt in bijlage 2 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaald dat in het begassingsplan onder andere *'de naam en de contactgegevens van de begassingsleider'* moeten worden aangegeven. De adviesorganen vragen om hieraan toe te voegen dat, in geval de begassingsleider een werknemer is, ook de naam en contactgegevens van zijn werkgever moet worden aangegeven, aangezien deze voor het opstellen van het begassingsplan verantwoordelijk is.

Bijlage. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

Vertegenwoordigers van de overheid

Dion DAMMAN (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu)

Helmut DE VOS (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu)

Maarten TRYBOU (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu)

Marjan SCHAUWERS (FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie)

Estelle VERCOUTER (Beleidscel van de minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal)

Leden en deskundigen

Bert CALLEBAUT (Phytofar)

Andrea COOLS (Phytofar)

Sarah DE MUNCK (IEW)

Johan MATTART (BRAFCO)

Fien VANDAMME (ACV)

Stephan VANDERMOLEN (VBO)

Piet VANDEN ABEELE (Unizo)

Kris VAN EYCK (ACV)

Secretariaat CRB

Kris DEGROOTE, adjunct-secretaris van de CRB

Andy ASSEZ

Sarah VAN DER HULST

Secretariaat FRDO

Marc DEPOORTERE, directeur van de FRDO

Alexis DALL'ASTA